

Drevodom - jedna z perspektívnych alternatív budúcnosti

Author: Martin Hrbáček | Published: 11.03.2010

Ak by sme v našej histórii hľadali využitie dreva ako stavebného prvku, našli by sme ho prevažne na strednom a východnom Slovensku a nieslo by so sebou charakteristiku nemajetnosti a nižších spoločenských vrstiev.

Pre nízky domáci dopyt odbytkom zahraničie

V súčasnosti sa u nás prednosti dreva a drevodomov veľmi pomaly dostávajú do pozornosti malých, respektíve súkromných investorov - a aj to je spojené s kvantom predsudkov, ktoré vyplývajú v prvom rade z neznalosti. Len málokto bol v takomto dome a len mizivé percento zo zainteresovaných v takomto dome aj istý čas žilo. A developerský projekt s koncepciou využitia prírodného materiálu by sme hľadali asi ťažko aj napriek faktu, že tento systém využíva polovica sveta. Severské krajiny okrem výškových stavieb, ktorých nosnú časť tvorí železobetónová konštrukcia, majú budovy do troch nadzemných podlaží vystavané v prevažnej miere z dreva. To isté platí pre USA a Kanadu, kde podiel takýchto domov tvorí až šesťdesiat percent.

Na Slovensku pôsobí niekoľko renomovaných a certifikovaných spoločností zaoberajúcich sa výrobou prefabrikovaných dielov a výstavbou nízkoenergetických a pasívnych drevostavieb. Žiaľ, väčšina domácich výrobcov nachádza prvoradý odbyť v zahraničí, kde je drevo samozrejým stavebným prvkom. Preto je potrebné vnieť do tejto problematiky trochu svetla a objektívne zhodnotiť klady i zápory. Tak je možné dosiahnuť dopyt po tomto type bývania vo väčšom meradle a zároveň pôsobiť s rozumom na prírodu a ekológiu.

Integrovaná funkcia nosná a tepelnoizolačná

Drevodom, ktorých nosnú štruktúru tvorí stĺpikový systém alebo prefabrikované drevopanely, majú porovnateľné vlastnosti s budovami vystavanými z tehly alebo pórobetónu. Podľa laickej verejnosti stavba z dreva nemá rovnakú životnosť ako z iných u nás zaužívaných materiálov. Statické vlastnosti materiálu sú horšie, je ľahko horľavý.

Problematika drevostavieb z pohľadu objektivity má trochu iný charakter. Štandardnú stenu takéhoto domu tvorí drevený nosný rám s vloženou tepelnou izoláciou, zvonku opláštený ďalšou vrstvou tepelnej izolácie s odvetranou medzerou. Prvoradé využitie dreva ako základného nosného materiálu je navrhované v prípade výstavby nízkoenergetických a pasívnych domov. V tomto segmente nemá vážnejšiu konkurenciu. Vzhľadom na integrovanú funkciu nosnú a tepelnoizolačnú sa dosahuje minimálnych hrúbok obvodového plášťa s elimináciou tepelných mostov, čo je podstatné a rozhodujúce práve pri realizácii objektov s nízkymi prevádzkovými nákladmi.

Vynikajúci spolutvorca mikroklimy interiéru

Z pohľadu životnosti je drevo porovnateľné s murovanými domami. Životnosť klasického drevodому sa pohybuje od sto do stopäťdesiat rokov. Každá nehnuteľnosť však potrebuje po tridsiatich až štyridsiatich rokoch generálnu rekonštrukciu, pretože použité materiály sú fyzicky opotrebované a morálne zastarané. Takáto rekonštrukcia sa pri murovanej stavbe cenovo veľmi nelíši od ceny za výstavbu nového domu. Naopak, pri drevostavbách môže byť drevená konštrukcia domu ponechaná, a celá rekonštrukcia, ktorá

následne prebehne, vytvorí v zásade nový dom bez charakteristík „starého rekonštruovaného“ s využitím aktuálne najmodernejších technológií.

Ďalší predsudok o drevodomoch hovorí o ich pochybnej statike. Pravdou však je, že tieto domy sú predovšetkým v seizmických oblastiach využívané pre svoje typické charakteristiky a pomer medzi pevnosťou, hmotnosťou, nosnosťou a prispôsobivosťou ich priam predurčuje k využívaniu v daných podmienkach. Drevo ako také sa takisto priaznivo podieľa na tvorbe mikroklimy interiéru. Ustálená, dlhodobá vlhkosť dreva je približne desať percent. Voda nie je v dreve pevne viazaná, ale kolíše v závislosti na vlhkosti vzduchu a pôsobí tak ako stabilizátor priestorovej vlhkosti, čo je základný predpoklad zdravého bývania. V neposlednom rade je veľkou výhodou rýchla realizácia, ktorá eliminuje s výnimkou základovej dosky mokrý proces výstavby.

Pozitíva vysoko prevažujú negatíva

Samozrejme, tak ako každý stavebný materiál, aj drevo má svoje nevýhody. Pri výstavbe je nutné myslieť na protipožiarne nátery, nátery proti drevokaznému hmyzu, indikátory dymu, prípadne protipožiarne systémy. Dôležitým prvkom pri realizácii je dôslednosť predvedenia a kvalita práce. Na rozdiel od bežnej murovanej stavby sú možnosti svojpomocnej výstavby do značnej miery obmedzené a nedostatky vzniknuté nesprávnou aplikáciou technologických postupov sa veľmi ťažko a nákladne odstraňujú. Tiež využiteľnosť je obmedzená na dve až tri nadzemné podlažia.

Napriek tomu pozitíva vysoko prevažujú, o čom svedčí postupné rozrastanie sa výstavby montovaných, nízkoenergetických stavieb. Nakoľko budúcnosť takmer s určitosťou prinesie opakované zvýšenia cien plynu a elektriny, krok týmto smerom možno očakávať aj zo strany developerov.

Ilustračné foto - archív autora

11.03.2010 10:30, Martin Hrbáček